

כניסת השבת - 16.15
יציאת השבת - 17.26
רבנו תם (72 דקות זמניות) 17.49
(אופק חדרה)

מתוק מדבש

שנה שביעית - גיליון 259
פרשת וירא תשפ"א

לקט חידושי תורה מתוך שיעור פרשת השבוע שנאמרו ע"י

הרב ברוך בוקרה שליט"א

ספית הכנסת 'ספית יוסף' בשעת אולגה

ניתן לשמוע את שיעורי הרב ב'קול הלשון' במלפון 073-2951228

יום שישי בשעה 15.00
שיעור אי"ה בל"ג ב'קול הלשון'
שיעור "בואי כלה" על פרשת השבוע
(להאזנה 03-6171111
לחצים כוכבית ובחורים)

ביום שבת קודש
14.30 שיעור פרשת שבוע
15.30 מנחה
ביהכ"נ 'בית יוסף' א.ת.ג, אולגה

ושואלים: מדוע נאמר דווקא 'המלמד את בן חברו' היה לו לומר 'כל המלמד את חברו' כי זה מה שלומדים מאברהם מהפסוק 'את הנפש אשר עשו בחרן'? ולפי דברי המדרש שהבאנו לעיל מתורצת הקושיה כך: מהפסוק 'את הנפש אשר עשו' היינו לומדים שהמלמד את חברו תורה כאילו ילדו. אבל הואיל והמדרש הראשון למד ש'מי שמניח בן שיגע בתורה כאילו לא מת' יוצא שמי שלימד את בן חברו תורה זה כאילו שהוא ילד את חברו כי ע"י שמלמד את בן חברו גורם שאביו (חברו) חי ו'כאילו עשאו' הכוונה שבכך הוא עשה את חברו חי. **מתוק מדבש!**

*****

ויאמר ה' זעקת סדום ועמורה כי רבה וחטאתם כי כבדה מאוד (יח', כ')

ויש לשאול: הפסוק אומר 'זעקת סדום ועמורה כי רבה' אך לא כתוב מה הייתה זעקת סדום ועמורה? מבאר נפלא בעל ה'תפארת שלמה' זיע"א: **הקדמה:** הפסוק אומר 'נושא עוון ועובר על פשע' ודרשו חז"ל למי הקב"ה נושא עוון? למי שהוא עובר על פשע. ומכאן שכאשר יש שלום בין הרשעים וכל אחד מעביר על פשעו של חברו כלפיו אזי הקב"ה מאריך אפו ומחכה לתשובתם ע"י שהוא נושא על כתפיו (כביכול) את עוונותיהם. אבל אם אין ביניהם שלום והם לא מעבירים על פשעי חבריהם אזי קשה כביכול לקב"ה לשאת את עוונם והם נענשים מיד. וזה שאומר הפסוק 'זעקת סדום ועמורה כי רבה' ומהי אותה זעקה? אומר ה'תפארת שלמה' זו הזעקה של אנשי סדום עצמם שהיו מצערים ופוגעים איש ברעהו. ולכן נאמר 'וחטאתם כי כבדה מאוד' שכיוון שהם לא העבירו על פשע והיו פוגעים אחד בשני, לכן החטאים שלהם נעשו (כביכול) כבדים לקב"ה והיה הכרח להענישם. **מתוק מדבש!**

אפציון זה אינא דפציונותא

מעביר אהך מסדום מצד את ידיו כפי הכן לך, הכן הראשון מאסר כפכפה, הנני דוקטור דפסטי, הפישו כרופסור לכימיה ארנאית, הרביצי דוקטור דפדוק והחמישי אנג מוחנה. אלא הכן 'אז לא' לא מרע אותנו מהבית? אהך לא המכילי: ילדע אותו? חס וחלילה, הוא היחידי מעכניס כספי הביתה, כל היתר מופסטיס...

*****

כי עתה ידעתי כי ירא א-לוקים אתה ולא חשכת את בנך את יחיד ממני (כב', יב')

מדוע רק כעת נודע לקב"ה שאברהם ירא א-לוקים? מסביר בספר 'אור פני משה' בשם רבי דב בער (לא הובא שם המשפחה): **הקדמה:** מובא במשנה (אבות ב', יב') וכל מעשיך יהיו לשם שמים' שבכל מצוה שאדם עושה יכוון לשם שמים ולא להנאת גופו.

ויאמר אדני אם נא מצאתי חן בעיניך אל נא תעבור מעל עבדך (יח', ג')

מובא בגמרא (שבת קכז, ב') אמר רב יהודה 'גדולה הכנסת אורחים יותר מהקבלת פני שכינה' שנאמר 'ויאמר אדני אם נא מצאתי חן בעיניך אל נא תעבור מעל עבדך'. רב יהודה לומד זאת מאברהם שאמר לקב"ה להמתין לו עד שיקבל את פני האורחים... ויש לשאול: אנחנו לומדים זאת מאברהם אבינו אך מנין אברהם אבינו למד זאת? וחשבת לברך בסיעתא דשמיא: הפסוק אומר 'וישא עיניו וירא והנה שלושה אנשים נצבים עליו וירא וירץ לקראתם...' המילה 'ירא' השנייה לכאורה מיותרת כי הרי כבר נאמר שהוא 'וישא עיניו וירא' וביאר רש"י שהמילה 'ירא' השנייה היא מלשון התבוננות. (וראה ביאור רש"י בזה). ואפשר לומר אולי שאברהם באמת לא ידע לעשות? מצד אחד ה' מתגלה אליו ומצד שני הגיעו אורחים? מה יעשה? ובכן, אברהם פשוט המתין לראות כיצד הגוף שלו יגיב... כי הרי גופו של אברהם היה כל כך מזוכך בקדושה ובדבקות בקב"ה עד כדי כך שהגוף לא היה עושה שום פעולה שאינה מצוה. כמו שנאמר בעקידת יצחק 'וישלח אברהם את ידו ויקח את המאכלת לשחוט את בנו'. ושוואלים מדוע נאמר 'וישלח אברהם את ידו' הרי ברור שהוא לא לקח את המאכלת ברגל או באוזן? ומבארים כי היות ושחיתת יצחק לא הייתה באמת מצוה, אלא רק העלאתו על גבי המזבח, לכן היד של אברהם לא רצתה לקחת את המאכלת, ואילו אברהם חשב בדעתו שגם השחיטה היא מצוה ולכן שלח את ידו לקחת את המאכלת. ולפי זה גם בעניין האורחים, כאשר ראה אברהם שגופו רץ לקראת האורחים, הוא הבין שזו מצוה גדולה יותר מהקבלת פני שכינה ולכן נאמר 'ירא' (השני) מלשון התבוננות 'וירץ לקראתם' דהיינו הוא ראה שהגוף שלו מתרומם לרוץ לקראת האורחים ובזה הבין שהכנסת האורחים גדולה מהקבלת פני שכינה. **מתוק מדבש!**

*****

כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושמו דרך ה' לעשות צדקה ומשפט למען הביא ה' על אברהם את אשר דיבר עליו (יח', יט')

רש"י: למען הביא - כך הוא מצווה לבניו ש'מרו דרך ה' כדי שיביא ה' על אברהם את אשר דיבר עליו. על בית אברהם לא נאמר אלא על אברהם, למדנו שכל המעמיד בן צדיק כאילו לא מת... וכך גם מובא בבראשית רבה בשם רשב"י: 'כל מי שיש לו בן יגע בתורה כאילו לא מת' שנאמר 'למען הביא ה' על אברהם את אשר דיבר עליו'. דברי המדרש הללו מתרצים את הקושיה הבאה: מובא בגמרא (סנהדרין צט, ב') 'כל המלמד את בן חברו תורה כאילו עשאו' שנאמר 'ואת הנפש אשר עשו בחרן'.

והנה, במצוות שהם עינוי לגוף כמו תעניות וכדו' קל מאוד לקיימם לשם שמים, כי ממילא הגוף לא נהנה מהם. אבל במצוות שהגוף נהנה מהם כמו עונג שבת, שמחת ימים טובים וכיו"ב, בהם צריך האדם להתאמץ כדי לקיימם לשם שמים ולא להנאת עצמו.

בניסיון העקידה נצטווה אברהם בשתי מצוות נגדיות, הראשונה 'קח נא את בנך... והעלהו שם לעולה...' והמצווה השנייה 'אל תשלח ירך אל הנער...'

במצווה הראשונה לא הייתה לאברהם אבינו הנאה פרטית, כי איזה אב יסכים לשחוט את בנו? ולכן כל הליכתו וודאי שהייתה לשם שמים.

אבל במצווה השנייה ה' מצווה אותו 'אל תשלח ירך אל הנער' וכאן הייתה לאברהם הנאה עצומה לכאורה, כי בנו אהובו נשאר בחיים ואברהם יכול היה לכוון בה להנאת עצמו. ובא הקב"ה ומעיד עליו 'עתה ידעתי' במצווה האחרונה 'כי ירא א-לוקים אתה' ומדוע? משום שקיימת את הציווי 'ולא חשכת את בנך יחידך' ועשית זאת 'ממני' דהיינו לשם שמים ולא להנאת עצמך. **מחוק משה**

רציון וסיפור - הפרשת חלה מצוה מספיקה!

ויהי בשחת א-לוקים את ערי הכיכר ויזכור א-לוקים את אברהם וישלח את לוט מתוך ההפיכה... (יט', כט')

שאל רש"י: מהו זכירתו של אברהם אצל לוט? והשיב כי הקב"ה חס על לוט מידה כנגד מידה, בזכות שלא גילה במצרים ששרה היא אשת אברהם וכיוון שלוט חס על אברהם חס הקב"ה עליו.

ורבנו הרמב"ן זיע"א השיב באופן אחר: 'כל ישיבת לוט בסדום הייתה בגלל אברהם, שהרי לוט נתחסד עם אברהם ללכת עמו כאשר אברהם נצטווה 'לך לך מארצך' שנאמר 'יולך אתו לוט' ולולי כן לוט היה נשאר בחון ולא היה מגיע לסדום. ולכן לא יתכן שתבוא על לוט הרעה בעבור אברהם שיצא במצוות קונו.'

ומכאן נלמד קל וחומר: ומה אם לוט שהלך עם אברהם אע"פ שהוא לא נצטווה ובזכות זה הוא ניצל מדבר רע, קל וחומר יהודי שהולך במסירות נפש עם הקב"ה ומקיים את מצוותיו בוודאי שיזכה לשמירה מכל דבר רע. וזה שנאמר 'עושה מצווה לא ידע דבר רע'

ובעניין זה להלן סיפור מדהים שסיפר הרב אליהו ברונר שליט"א - מנהל ת"ת "נר שמואל" בחדרה (הובא בשיעור של הרב שלמה לוונשטיין שליט"א):

לפני כחודש מקבל הרב ברונר טלפון מאימא לשני ילדים הלומדים בתלמוד תורה שבניהולו... היא הייתה מבוהלת וזעקה 'הילד הקטן טבע בבריכה... הוא בלי דופק...'

באותו היום היא ארגנה הפרשת חלה בביתה של הסבתא (אימא שלה) בשלב מסוים היא שמה לב כי הבן הקטן נעלם... מנסים לחפש אותו אך לא מוצאים.

'תראו מה יש בבריכה?' זועקת לפתע אחת הבנות שיצאו לחיפוש בחצר. ואכן, זה היה הילד שכנראה נפל לבריכה... בעקבות הצרחות הגיע שכן שקפץ ומשה את הילד ללא הכרה... מיד הזמינו אמבולנס ובינתיים, החלו לבצע ניסיונות החיאה... הילד החל להשתעל, פלט המון מים

וכמו כן פלט **גוש בצק** מפיו... מצפייה במצלמות האבטחה התברר כי הילד שהה כארבע דקות מתחת למים.

האימא נסעה עם האמבולנס לכיוון בית החולים 'הלל יפה' בחדרה כאשר האבא נוסע מאחוריהם עם רכבו הפרטי והרכב כמעט ללא דלק. תוך כדי הנסיעה מתקשרת האימא לאבא ואומרת כי הודיעו מ'הלל יפה' שאין טעם להגיע אליהם אלא לקחתו לבית החולים רמב"ם בחיפה.

האמבולנס נוסע לרמב"ם, האבא עם רכבו מאחור מתפלל שהדלק לא יגמר... ובהגיעם לחניון של רמב"ם הרכב כבה. הילד הוכנס מיד למחלקת טיפול נמרץ...

תוך כדי הנסיעה האימא מתקשרת בבהלה לרב אליהו ברונר מנהל התלמוד תורה וזועקת 'הילד טבע הוא מחוסר הכרה בלי דופק...'

הרב ברונר נכנס מיד לביתו של שר התורה רבי חיים קנייבסקי שליט"א עוזרו של הרב יוצא ואומר 'רבי חיים אומר שאין מה לדאוג הילד יהיה בריא.'

בנוסף לכך הרב ברונר הולך לבית העלמין של בני ברק, משתטח בתפילות ובתחינות על קברה של הרבנית בת שבע קנייבסקי ע"ה ועל קברו של מרן הרב שטיינמן זצ"ל. ופונה לקבל ברכה מהצדיק הרב שמעון גלאי שליט"א.

בינתיים בבית החולים יוצאים הרופאים ואומרים לאימא כי המקרה הוא קשה... לאחר שהייה של ארבע דקות במים ללא נשימה ספק אם הילד יחיה וגם אם יחיה הוא כנראה יהיה מוגבל...

הילד שוכב בבית החולים מורדם ומונשם במשך יומיים... לאחר יומיים של הנשמה הגיע בשעת ערב הרב ברונר לבקר את הילד בבית החולים, הוא נכנס עם הרופאים לביקור ובדיקת אז ניסו הרופאים להוריד את ההנשמה.

הרב ברונר פונה לילד וקורא לו בשמו... והנה פלא... הילד פוקח עיניים ועונה לרב...

הרופא היה המום והחל לדמוע... הוא מושיט לעבר הילד מוצץ ושואל 'אתה רוצה?' והילד מהנהן בראשו 'כן'...

הטביעה של הילד הייתה ביום שני וביום חמישי כבר הילד שוחרר לביתו, ההורים הגיעו לתלמוד תורה ביום חמישי כשהילד בידם להודות לרב ברונר...

ומה באמת הציל את הילד? התברר, כי תוך כדי הפרשת החלה, כאשר הנשים היו עסוקות, הילד בסקרנותו לקח חתיכת בצק והכניס לפיו. החתיכה נתקעה בגרונו והוא נפל למים. התברר כי הבצק התנפח ומנע כניסת מים רבים לתוך הריאות וזה מה שהציל את הילד.

דרך אגב! לא רק שהילד ניצל ללא פגיעה בניגוד להשערת הרופאים, אלא יתרה מכך: לפני הטביעה הילד היה מתקשה בדיבור ונזקק לטיפולים. כעת מספרת האימא הילד מדבר בשטף בצורה מדהימה...

אחים יקרים! מסיפור מדהים זה רואים כמה דברים: עד כמה גדולה ברכת הצדיקים... כמה עצומה השגחת ה' יתברך... אבל מעל הכל למדנו **ש'עושה מצוה לא ידע דבר רע'** מהפרשת חלה שנעשתה לשם שמים ולמען קירוב בנות ישראל לאביהם שבשמים לא יקרה חלילה דבר רע...

שבת שלום ומבורך!

לעילוי נשמת: אבי מורי ממוס בן גזרה ז"ל ואמי מורתי גיטה בת מנטה ז"ל ר' ישראל יחיאל בן יחיא ז"ל / יעקב בן רבקה ז"ל / מיימון טפירו בן מוזל טוב ז"ל / רחל (רשל) בת נעימה ז"ל - יונה עזרא בן צ'חלה ז"ל

להצלחת כל התורמים לעלון: דקל מלכה - להצלחה כללית / אורי ישראל - רפוי' / סוזן בת ימנה - רפוי' / אהרון בן מסעודה - רפוי' / דוריאן הודיה בת נעמי - לרפואה שלימה